

Pestprotocol

't Reigerbos

Februari 2017

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Inleiding.....	3
Wat is pesten?.....	3
Aanpak van pesten	4
Wat doet de school als er signalen zijn van pestgedrag.....	5
Protocol Schorsing en verwijdering van Scholengroep Holland en protocol Grensoverschrijdend gedrag.....	6
Waar kunt u als ouders terecht als u vragen heeft over gedragsproblematiek	6
Klachtenregeling.....	7
Bijlage 1: No Blame aanpak (oplossingsgericht i.p.v. straffen)	8

Inleiding

Dit pestprotocol heeft als doel:

Alle kinderen voelen zich in hun basisschoolperiode veilig, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Op OBS 't Reigerbos werken we met Leefstijl. We vinden het belangrijk om structureel aandacht te besteden aan de manier waarop we met elkaar omgaan. We vinden dat ons pestprotocol daarom vanuit het pestprogramma van Leefstijl, "Sta op tegen pesten" moet worden opgesteld.

Het pestprotocol maakt geen onderscheid tussen pesten en cyberpesten. Onder cyberpesten verstaan we het verzenden of ontvangen van obscene of lasterlijke informatie of informatie die tot doel heeft andere personen te ergeren, kwellen of intimideren. Wanneer er sprake is van cyberpesten, gaat de aanpak genoemd in het pestprotocol in werking.

Wat is pesten?

Wanneer is er nu sprake van plagen en wanneer is er sprake van pestgedrag? Het is belangrijk om het verschil duidelijk te hebben, ook voor de kinderen zelf. Het meest eenvoudige onderscheid is deze:

Plagen gebeurt in het zicht van de leerkrachten. Pesten gebeurt achter de rug van de leerkrachten. Er wordt gesproken over pesten als de ontvanger het als pesten ervaart.

Daarom weet een leerkracht zelden uit zichzelf wat er zich precies afspeelt tussen de kinderen onderling. De leerkracht moet hierover worden geïnformeerd door de leerlingen zelf. De leerkracht heeft eveneens de ouders nodig om informatie te krijgen over hetgeen zich afspeelt tussen de leerlingen onderling. Om die reden is het van belang dat ouders en leerkrachten goed samenwerken om een goede sfeer in de klas te behouden. Een belangrijke stelregel is dat kinderen hun zorgen leren delen met iemand die zij vertrouwen, zoals hun vader, moeder of leerkracht. Vanaf de kleutergroep leren de kinderen het verschil tussen vertellen en klikken. *Als een leerling zelf geen last heeft van het gedrag van een ander, valt het onder klikken. Daarbij gaan we er van uit, dat een klasgenoot er ook last van heeft als een mede-leerling verdrietig of bang is. Wanneer twee of meer leerlingen boos naar elkaar reageren, spreken we niet van pesten, maar van een conflictsituatie.* Als er sprake is van pesterijen, dan is het belangrijk dat kinderen dat vertellen aan hun vader, moeder of leerkracht. Het gaat hierbij om een ongelijkwaardige situatie.

Definitie van Pesten

Pesten is een stelselmatige vorm van agressie, waarbij de macht ongelijk verdeeld is. Pesten is niet alleen schadelijk voor slachtoffers, maar ook voor de pester zelf en voor niet-betrokken toeschouwers.

Pesten is een stelselmatige vorm van agressie waarbij één of meer personen proberen een andere persoon fysiek, verbaal of psychologisch schade toe te brengen.

Hoe pesten werkt

Er zijn drie rollen te onderscheiden binnen het pesten

- De pester
- De slachtoffers
- De meelopers

Hoe kinderen pesten

- Met woorden
- Lichamelijk
- Door achtervolging
- Door uitsluiting
- Door stelen/vernielen van bezittingen

Waarom kinderen gepest kunnen worden

Het kind wijkt af van de groepsnorm, bijvoorbeeld door:

- Uiterlijk
- Gedrag
- Om de manier waarop ze hun gevoelens en/of gedachten uiten
- In onveilige situaties
- Omdat ze zichzelf niet kunnen verdedigen

Aanpak van pesten

Preventie

Allereerst heeft de school leefregels die door alle groepen worden nageleefd:

1. *Voor groot en klein zullen we aardig zijn.*
2. *Als het rustig is in het gebouw, is het leuk voor mij en jou.*
3. *Wees zuinig op het materiaal, dat geldt voor ons allemaal.*

Daarnaast worden er aan het begin van elk schooljaar in elke groep klassenregels samengesteld met en door de kinderen, waarbij er gekeken wordt naar de behoeften van de groep. Deze klassenregels zijn specifiek bedoeld voor het klimaat in de eigen klas.

Pesten is een groepsprobleem. In de groep zit een gepest kind, de pester(s), de zwijgers en de meelopers en is een probleem van alle direct betrokken partijen: leerlingen, leerkrachten en ouders.

Als pesten optreedt, moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen. Wanneer de aanpak die wordt ingezet niet het gewenste resultaat oplevert dan is de inschakeling van de intern begeleider nodig. Zij kan in samenwerking met de leerkracht het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en het bevoegd gezag adviseren.

Leefstijl

Leefstijl is een methode waardoor leerlingen zich bewust worden van waarden en normen. Niet theoretisch of door ze op te leggen, maar in de praktijk, door samen met klasgenoten activiteiten en opdrachten te doen die het besef van 'goed omgaan met elkaar' versterken. Leefstijl is een programma dat kinderen helpt om hun sociaal emotionele vaardigheden te ontwikkelen. In deze methode worden essentiële basisvaardigheden aangeboden en geoefend die voor kinderen belangrijk zijn om goed te kunnen functioneren. Zowel nu op school, alsook thuis, en later wanneer zij volwassen zijn. Elk jaar worden er Leefstijlavonden georganiseerd waar bv een onderwerp als pesten ter sprake wordt gebracht.

ZIEN!

Is een signaleringssysteem dat op basis van een analyse van observaties concrete doelen en handelingssuggesties biedt. De leerkracht maakt observaties van alle kinderen in de groep en voert deze in het programma in. Het programma ondersteunt het hele proces van signaleren van leerlingen tot en met handelen.

Sociogram

In de groepen 3, 4 wordt door de leerkracht een sociogram gemaakt. In de groepen 5, 6, 7 en 8 wordt door de leerkracht en de leerlingen een sociogram gemaakt. Een sociogram biedt inzicht in de sociale relaties in de klas en is het resultaat van een sociometrisch onderzoek. Bij zo'n onderzoek krijgen alle kinderen in de klas enkele vragen voorgelegd op het gebied van sociale interactie en het werken met anderen. Met de antwoorden op deze vragen wordt een sociogram samengesteld dat hulp biedt bij het onderkennen van de hiërarchie in een groep, de leiders van een groep (hetzij positief of negatief) en de kinderen die sociaal geïsoleerd zijn.

Gesprekken

Omdat ouders een belangrijke rol spelen in het proces, staan wij altijd open voor gesprekken. Ouders kunnen altijd een afspraak maken om in gesprek te gaan met de leerkrachten.

Wat doet de school als er signalen zijn van pestgedrag

Sta op tegen pesten

Met het programma “Sta op tegen pesten!” wordt het pesten effectief aangepakt. Leerlingen worden zelf ingezet om het pesten te stoppen. In drie gespreksrondes wordt het zeven stappenplan, gebaseerd op de Engelse No Blame-methode, doorlopen (zie bijlage 1). Essentieel is dat er geen schuldigen worden aangewezen of straffen worden uitgedeeld. De verbetering van de situatie staat centraal. Het pestgedrag wordt zo geen individueel probleem maar een situatie waar de groep zelf invloed op uit kan oefenen. Met “Sta op tegen pesten!” werken wij gericht aan de oplossing.

Essentiële elementen uit “Sta op tegen pesten”

Essentiële elementen uit “Sta op tegen pesten” zijn:

- Niet direct verwijten of straf,
- uitgaan van het goede in ieder kind,
- aanmoedigen van empathie,
- gedeelde verantwoordelijkheid,
- snel oplossingsgericht en positief handelen en
- de dader een kans geven van gedrag te veranderen.

Het proces bestaat uit gespreksrondes met pestslachtoffer, melder, een aantal kinderen uit de groep (supportgroep) en uit stappen die genomen worden naar aanleiding van de gesprekken.

Wat wordt van u als ouder verwacht?

Het oplossen van conflicten tussen kinderen is zelden een probleem, als op basis van voorgaande wordt overlegd.

Van de ouders wordt verwacht dat zij zich aan de volgende vuistregels houden:

- Als ouder respecteert en onderschrijft u de omgangsregels die door de school zijn opgesteld.
- U heeft niet het recht om een andermans kind aan te spreken op zijn/haar gedrag in een conflictsituatie.
- U spreekt in positieve zin over andermans opvoeding en andermans kind. Dat doet de school ook over u en uw kind.
- Als u zich zorgen maakt over het welzijn van uw kind, of het welzijn van andermans kind, dan overlegt u met de school. Uitgangspunt daarbij is dat u in gesprek gaat met het doel een oplossing te zoeken die goed is voor u en uw kind, maar ook goed voor de andere kinderen. De school is hierin uw medestander.
- Als ouder kent u het verschil tussen overleg waarin zorg wordt gedeeld/een oplossing wordt gezocht en kwaadsprekerij/achterklap.

Schoolondersteunende gedachten van ouders:

- Ook mijn kind kan pesten, al verwacht ik dat wellicht niet van mijn kind.
- Ook mijn kind kan worden gepest.
- Ik neem het probleem serieus.
- Ik probeer erachter te komen wat mogelijke oorzaken kunnen zijn van het gedrag van mijn kind.
- Ik overleg met school, ik ga niet zelf ingrijpen.
- Ik stimuleer mijn kind om pestgedrag bijtijds te vertellen aan de groepsleerkracht.
- Ik bied hulp aan mijn kind.
- Ik schakel eventueel een expert in als ik dat nodig vindt of als school dat aangeeft.

Realiseer u ook, dat veel pesters, zeker degenen waarvan het ouders niet verwachten, zelf vaak niet eens in de gaten hebben dat ze pesten, of dat hun gedrag opgevat kan worden als pesten.

Protocol Schorsing en verwijdering van Scholengroep Holland en protocol Grensoverschrijdend gedrag

Iedereen, die iets te maken heeft met onderwijs en opvoeding zal zo weinig mogelijk gebruik willen maken van een van deze protocollen. Liever investeren we binnen de scholen van de Scholengroep preventief in kinderen en willen hen bewust leren hoe je het best kan omgaan met jezelf en anderen.

We hebben niet voor niets als motto “*vertrouwen in ontwikkelen, ontwikkelen in vertrouwen*”.

We vertalen ons motto als volgt:

1. Ieder kind hoort erbij
2. Elk kind is een talent
3. We helpen je met respect vooruit in de wereld

Het protocol **Time-out, Schorsing en/of verwijdering** en het protocol **Grensoverschrijdend gedrag** zijn echter duidelijk correctief van aard. De toepassing van een van deze protocollen is aan de orde in het geval van lichamelijk en/of geestelijk geweld en verbaal geweld, waarbij kinderen/ouders herhaaldelijk op respectloze wijze worden benaderd.

Voordat een van deze protocollen wordt toegepast binnen de school, is het goed te bedenken, wat de opzet is van de te nemen maatregel. In verreweg de meeste gevallen zal de school een duidelijk signaal willen afgeven: tot hier toe en niet verder. Of: uit hoofde van de veiligheid en integriteit van anderen moeten we een kind kort tijdelijk afzonderen. De inzet van deze protocollen, waar het gaat om een time-out en/of schorsing, beoogt meestal een positieve voortzetting van de relatie met het tijdelijk afgezonderde kind. Dit is dan een belangrijk uitgangspunt in de communicatie, die hierbij vanuit de school met het kind en zijn/haar omgeving wordt gevoerd: er is sprake van gedrag, dat we niet kunnen accepteren, maar we zullen je helpen aan en coachen bij een gedragsvariant, waarmee je geen moeilijkheden veroorzaakt voor een ander en jezelf.

Bij **verwijdering van een leerling** zijn alle mogelijkheden tot het ontwikkelen van een gedragsvariant helaas aantoonbaar uitgeput en is het niet meer mogelijk het kind te handhaven.

Time-out

Een ernstig incident leidt tot een time-out met onmiddellijke ingang. De beslissing tot time-out wordt genomen door de schooldirecteur.

Schorsing/ Verwijdering

Bij een ernstig incident, of in het afzonderlijke geval dat het voorgevallen incident zo ernstig is, kan worden overgegaan tot een formele tijdelijke schorsing.

Bij het zich eenmalig voordoen van een buitengewoon ernstig incident, dan wel het zich meermalen voordoen van een ernstig incident dat ingrijpende gevolgen heeft voor de veiligheid en/of de onderwijskundige voortgang van de school, kan worden overgegaan tot verwijdering. Zie ook protocol **Grensoverschrijdend gedrag en Protocol Time-out, schorsing en/of verwijdering van Scholengroep Holland**.

Waar kunt u als ouders terecht als u vragen heeft over gedragsproblematiek

Centrum Jeugd en Gezin

Kinderen opvoeden is niet altijd even gemakkelijk en het roept bij ouders dikwijls vragen, twijfels en zorgen op. Erg belangrijk is het dan, als je ergens met die vragen en/of zorgen terecht kunt. Het Centrum kan uitkomst bieden. De opvoeddeskundige adviseert opvoeders en beantwoordt allerlei vragen en heeft daarnaast een doorverwijzende

functie. De hulp is gratis en er is géén verwijzing van een arts nodig. Het Centrum kan een belangrijke tussenstap zijn naar andere hulpverlening of dit laatste juist overbodig maken.

Klachtenregeling

De (interne) contactpersoon

Leerlingen, ouders en leerkrachten die met pesten, discriminatie, seksuele intimidatie of mishandeling geconfronteerd worden kunnen dit melden en bespreken bij de contactpersoon. Deze contactpersoon luistert naar uw verhaal en kan informatie geven over de te volgen procedure bij klachten en kan in geval van ongewenste intimiteiten verwijzen naar de externe vertrouwenspersoon, in andere gevallen naar de directie of het bevoegd gezag. Daarnaast heeft de contactpersoon op school de taak om samen met de directie en de andere teamleden te werken aan een veilig klimaat. Zij kunnen ook behulpzaam zijn bij het zoeken van gespecialiseerde hulpverlening. De contactpersoon van 't Reigerbos is Esther Pennings. Zij is van maandag tot donderdag op school te bereiken. De contactpersoon zal altijd vertrouwelijk omgaan met de verkregen informatie van ouders en kinderen.

De (externe)vertrouwenspersoon

De vertrouwenspersoon is benoemd door het bevoegd gezag en is onafhankelijk. Indien de klacht voor verdere behandeling in aanmerking komt, onderzoekt een onafhankelijke klachtencommissie de klacht en adviseert het bestuur van de school over de te nemen maatregelen. Het bevoegd gezag beslist wat het met het advies doet en laat dat alle partijen weten. De klachtenprocedure vindt u in de schoolgids. De externe vertrouwenspersoon is bereikbaar op (0182) 545 650. De vertrouwenspersoon zal uw klacht zeer vertrouwelijk behandelen en altijd in overleg met u bepalen of er verdere stappen dienen te worden ondernomen en zo ja, welke. De vertrouwenspersoon kan tevens een bemiddelende rol spelen in het contact tussen klager en de schoolleiding.

Bijlage 1: No Blame aanpak (oplossingsgericht i.p.v. straffen)

De No Blame methode is gericht op de mogelijke oplossing van het probleem, het slachtoffer te helpen en het pesten te stoppen. Hoe het probleem eruit ziet, hoe het is ontstaan en wie de dader is, is bij deze methode wel belangrijk maar niet van niet van cruciaal belang.

Het is de fascinatie van deze methode dat, ondanks de serieuze problematiek van het pesten er niet gestraft wordt. De aanpak vertrouwt op de resources en bekwaamheden van kinderen goede oplossingen te bedenken en toe te passen. De No Blame aanpak is een makkelijk toe te passen en waardevol instrument om het pestgedrag te laten stoppen en het slachtoffer te helpen. De leidraad voor de 7 stappen (zie beneden) laat je zien hoe je de stappen kan toepassen en in praktijk brengen.

Vorbereiding Stap 1: gesprek met het slachtoffer

Om jezelf voor te bereiden op een gesprek met een gepeste leerling kan het handig zijn de volgende vragen voor jezelf te stellen:

- Wat weet je over deze leerling?
- Wat is me opgevallen de laatste tijd m.b.t. deze leerling?
- Is de leerling de laatste weken/maanden veranderd?
- Welke positieve eigenschappen heeft deze leerling?
- Wil ik de ouders inlichten of niet?

Voor de leerlingen is het fijn dat ze worden waargenomen en dat iemand geïnteresseerd is in hun situatie. Bestaat de mogelijkheid dat de peestsituatie opnieuw gaat optreden kan je met de leerling afspreken dat hij/zij jou altijd kan benaderen.

Stap 1: Gesprek met het slachtoffer

Aanpak gesprek met het slachtoffer:

- relatie opbouwen, vertrouwen opbouwen, rustig in gesprek komen

Het is handig daarna te beginnen met je eigen waarnemingen over wat er gebeurd is dat geeft de leerling het gevoel dat je op de hoogte bent en dat hij/zij er niet alleen voor staat.

Vragen hoe het met de leerling gaat

Het is belangrijk de leerling de mogelijkheid te geven te openen. In deze fase gaat het er niet om wat allemaal precies gebeurd is binnen de peestsituatie maar eerder om contact en na te gaan hoe het met hem/haar gaat op school in het algemeen. *(Ik heb de indruk dat je je de laatste tijd niet op je gemak voelt op school – ik ken je anders. Is dat zo?)*

Vraag naar de wens om verandering

Waarschijnlijk vertelt het slachtoffer dat het niet zo goed gaat, dat er moeilijkheden zijn met andere leerlingen. *(De situatie zo als die nu is, is niet leuk. Niet voor jou maar ook niet voor de klas ik heb er alle vertrouwen in dat we dat kunnen veranderen en ik weet ook al hoe. Wil je dat?)*

Positief en betrokken zijn groep

Normaal gesproken willen slachtoffer(s) en groep dat de situatie beter wordt, maar omdat het slachtoffer de laatste tijd veel heeft meegemaakt hebben sommige leerlingen er geen vertrouwen meer in dat het weer beter wordt. Daarom is het belangrijk een positieve instelling tegenover het slachtoffer te benadrukken en te laten zien dat je een weg weet uit deze situatie.

- *Het is niet in orde wat er gebeurd is!*

- *Ik vind het belangrijk dat niemand bang naar school hoeft te gaan.*
- *Ik wil graag dat jij je lekker kan voelen op school. Niemand hoeft bang naar school te gaan ook jij zou niet bang hoeven te zijn.*
- *Jij bent niet de enige die dit overkomt. Dit is ook anderen overkomen. Het is eerder gelukt dit soort situaties te stoppen en ik weet hoe we jouw situatie kunnen veranderen.*

Uitleg geven over de aanpak aan het slachtoffer

Vertellen dat jij er alles aan gaat doen om de situatie te veranderen. Wat ga je doen.

1. Uitleg geven over de steungroep
 - o *Ik ga met enkele leerlingen uit je klas praten.*
 - o *Met hen ga ik overleggen hoe wij jouw situatie en die van de klas kunnen verbeteren.*
 - o *Er zijn kinderen bij de steungroep die jij leuk vindt maar er zitten ook kinderen bij die niet aardig tegen je deden.*
2. Slachtoffer erbuiten houden
 - o *Jij hoeft niets te doen – ik ga alles regelen.*
 - o *Jij hoeft er niet bij te zijn – ik ga het gesprek voeren.*
3. Zekerheid geven
 - o *Het is belangrijk voor jou te weten dat niemand gestraft wordt en niemand in de problemen komt. Niemand die meedoet aan het gesprek komt in de problemen.*

Leerlingen voor de steungroep kiezen (samen met het slachtoffer)

Uit de praktijk blijkt dat het handig is met medeleerlingen te beginnen die positief bezet zijn.

- *Wie uit de klas is je vriendje/vriendin?*
- *Wie heeft je wel eens geholpen/ wie denk je zal je helpen? Wie misschien niet?*

Het kan soms moeilijk zijn te vragen welke kinderen de problemen veroorzaken want dat zou als klikken kunnen worden beschouwd.

- *Om je te kunnen helpen moet ik weten wie niet aardig/lelijk tegen je doet.*
- *Wie doet naar tegen je (hoofdacteurs)?*
- *Wie doet er nog mee, wie is er verder bij betrokken(meeloper, toeschouwer)?*

Vertrouwelijkheid

Misschien wil het slachtoffer een brief te schrijven aan de groep om te laten zien of horen hoe het met hem/haar gaat of hoe hij of zij zich voelt door de peestsituatie. Jij legt uit aan de leerling dat jij de brief in de groep gaat voorlezen. Hij zij hoeft dus verder niets te doen. De rest kan hij/zij aan jou overlaten.

Misschien zijn er dingen die je absoluut niet verder mag vertellen, hierover maak je afspraken. Soms wil het slachtoffer niet dat zijn naam genoemd wordt – dat is helaas niet mogelijk. Je kan uitleggen dat je geen details over de omstandigheden hoeft te noemen maar de leerlingen moeten wel weten over wie het gaat.

Afspraak maken over nabespreking

Aan het eind van het gesprek maak je een afspraak over de nabespreking over 8 tot 14 dagen.

De leerling zelf hoeft verder niets te doen maar je geeft haar/hem wel opdracht te kijken in hoeverre de situatie is veranderd.

Voor het geval dat de leerling heel bang is, is het handig af te spreken dat hij/zij altijd bij jou terecht kan.

Vorbereiding voor stap 2: praten met steungroep

De steungroep bevat 6 tot 8 leerlingen.

- Aanvoerder, meeloper(s) en leerlingen die niets met het pestgedrag te maken hadden en tot een oplossing kunnen bijdragen
- 50 % Aanvoerder, meelopers

- 50% andere leerlingen

Uitnodiging steungroep (nog steeds voorbereidingsfase)

- De uitnodiging is persoonlijk.
- De uitnodiging wordt uitgesproken als een wens om hulp/steun bij de oplossing van een probleem.
- De reden voor de uitnodiging wordt nog niet precies genoemd.

Gesprek met de steungroep (nog steeds voorbereidingsfase)

- Het gesprek vindt plaats tijdens lestijd.
- Het gesprek duurt niet langer dan een half uur.
- De steungroep steunt de leerkracht met het doel de pestsituatie te laten stoppen, de groep steunt niet perse de gepeste leerling.
- Binnen school zijn normaal gesproken de leerkrachten verantwoordelijk de pestsituatie te beëindigen. Alleen hebben de leerkrachten hierbij hulp nodig van de leerlingen. Juist die hulp vraag jij van de steungroep.
- De leerkracht die het gesprek met de steungroep leidt moet vertrouwen van de groep hebben.
- Het is niet handig een leerkracht het gesprek te laten leiden die zelf op dit moment onderdeel van het probleem is of met de leerlingen uit andere redenen niet goed overweg kan.

Voorbereiding voor jezelf (houding, instelling)

Mijn houding tegenover de steungroep - aandachtspunten

- *Hoe blijf ik waardierend ondanks de moeilijke situatie?*
- *Hoe voorkom ik het maken van verwijten tegenover de pester of meelopers?*
- *Hoe maak ik de leerlingen duidelijk dat ik hun steun nodig heb?*
- *Duidelijk de sterke kanten en bekwaamheden van de leerlingen benoemen*

Hoe bouw ik het gesprek op met de steungroep

- *Duidelijk sturen*
- *Blijf waardierend*
- *Niet oordelen*
- *Geen (niet direct) eigen ideeën inbrengen voor de oplossing*
- *Verwijten onderling vriendelijk onderbreken*
- *Niet reageren op provocaties of aanvallen tegenover het slachtoffer*
- *Leidt het gesprek steeds weer naar de toekomst (hoe kan de situatie verbeteren?)*
- *Houdt oogcontact*
- *Betrek alle leerlingen van de steungroep bij het gesprek – iedereen is belangrijk voor de oplossing*

Stap 2: Organiseer een bijeenkomst met de steungroep

Het gesprek met de steungroep (nu echt)

- Voorbereiding ruimte
- Liefst kring of ronde tafel
- Goede sfeer creëren
- Begroeting van ieder kind
- Soms een hand geven als teken dat hier iets belangrijks gaat gebeuren

Inleiding en voortgang gesprek

In het begin weten de leerlingen nog niet wat hun te wachten staat. Het is daarom handig een positieve insteek te kiezen

- Fijn dat jullie hier zijn
- Jullie zijn uit de les gehaald, de reden waarom is een belangrijke reden, ik heb jullie hulp nodig.
- *Met een van onze medeklasgenootjes gaat het niet zo goed omdat ...*

Stap 3: Uitleg probleem

Op dit moment is het belangrijk geen verwijten te maken, in de ik-taal te spreken en te laten zien dat jij je zorgen maakt

- *Ik maak me zorgen over Ik wil deze situatie graag verbeteren.*
- *Ik ben geschrokken over het feit dat iemand op onze school bang is om naar school te gaan omdat hij zich niet meer veilig voelt.*
- *Ik vind het belangrijk dat onze school een veilige plek is voor alle leerlingen. Ik denk dat wij alle een steentje kunnen bijdragen dat niemand bang hoeft te zijn op school. Daarom heb ik jullie uitgenodigd om jullie te vragen wat wij met zijn allen zouden kunnen doen dat zich weer veilig voelt op school.*

Belangrijk: Geen feiten noemen wat er precies is gebeurd in de peestsituatie. Je gaat ook geen details vertellen waarover je met het slachtoffer hebt gepraat. In eerste instantie ga jij vertellen hoe het slachtoffer zich voelt. Ook het woord “pesten” ga je niet gebruiken.

Voor het geval dat het slachtoffer een brief heeft geschreven kan jij die nu aan de groep voorlezen of laten zien. Aan het einde van deze fase is het iedereen in de groep duidelijk wat het probleem is.

Stap 4: Deel de verantwoordelijkheid

Omgaan met schuld verwijten

Nadat het probleem is uitgelegd voelen sommige kinderen zich misschien ongemakkelijk. Nu is het belangrijk duidelijk te maken aan de groep dat het hier niet om straf of schuld gaat (wie en wat gebeurd is kun je niet meer terugdraaien) maar dat wij hier met zijn allen zijn om de situatie te verbeteren. Voor het geval dat leerlingen uit de steungroep beginnen met verwijten of iemand gaan beschuldigen is het handig er niet op de verwijt in te gaan maar naar de toekomst te kijken.

- *Het is niet belangrijk voor mij uit te zoeken wie wat gedaan heeft maar hoe wij het probleem kunnen oplossen en wat wij kunnen doen zodat weer met plezier naar school gaat.*

Waarom heb je deze leerlingen in de steungroep gevraagd?

Nadat de leerlingen hebben gehoord wat het probleem is vragen zij zich soms af waarom zij erbij zitten. De leerlingen willen dan vaak weten waarom zij zijn uitgenodigd om te helpen. Het is dus handig tegenover iedere leerling een reden te kunnen noemen waarom hij/zij erbij zijn.

- *Ik heb jullie uitgenodigd omdat jullie volgens mij de juiste leerlingen zijn die mij kunnen helpen*
- *Jullie kennen en jullie klas het best*
- *Ik heb jou (naam) uitgenodigd omdat het mij al vaker opviel dat jij goede ideeën hebt hoe je iemand kan helpen, Jij (naam) hebt een goed contact met de meeste leerlingen uit de klas. Het is makkelijk voor jou anderen dingen uit te leggen die voor de klas belangrijk zijn, ik weet dat jij (naam) altijd heel betrokken bent als het met iemand niet goed gaat.*

Stap 5: Ideeën en voorstellen verzamelen

Nu is het voor de kinderen in de steungroep duidelijk dat niemand gestraft of beschuldigd wordt. Dat geeft hun gelegenheid naar oplossingen te kijken. Ieder kind krijgt de ruimte eigen ideeën in te brengen om de situatie te verbeteren.

- *Hebben jullie een idee wat ieder van jullie zou kunnen doen?*
- *Wat zouden jullie prettig vinden als iets dergelijks jullie overkomt.*

Het is belangrijk de ingebrachte ideeën te waarderen en mogelijk een taakverdeling af te spreken.

Stap 6: Spreek je vertrouwen uit tegenover de groep

Je bedankt de steungroep voor al die goede ideeën en de steun. Je geeft de verdere oplossing in hun handen.

- *Ik wil jullie bedanken voor jullie hulp*
- *Jullie hebben veel ideeën verzameld en ik weet zeker dat het voorzo weer mogelijk wordt om zich goed te voelen. Ik denk dat het voor de hele klas fijn is als de sfeer weer beter wordt.*
- *Ik vertrouw op jullie steun en ben overtuigd dat jullie dat voor elkaar krijgen.*

Nabespreking afspreken

Aan het eind van het gesprek met de steungroep maak jij een afspraak voor een nabespreking

- *Over 10 tot 14 dagen wil ik graag nog eens met jullie praten om te horen hoe jullie de situatie inschatten*
- *Ik ga jullie dus nog eens uitnodigen, Ik ga jullie dan een op een vragen voor een gesprek*

Afscheid met high five of iets dergelijks. Je hebt per slot van rekening een belangrijke afspraak gemaakt waarvan je met elkaar hebt uitgesproken dat die gaat lukken!

Stap 7: Nabespreking met het slachtoffer

Naar de situatie vragen. Kinderen vertellen normaal gesproken uit zichzelf over de ontwikkeling. Als je wel vragen wilt stellen:

- *Hoe ging het de laatste weken?, Hoe voel je je nu? Wat is er verbeterd?*
- *Wat heb je verder nog nodig, wat wil je nog graag anders? Is er nog iets dat ik voor je kan doen?*
- *Ik zou graag willen dat je over een week of 3 of 4 zelf nog eens bij me langs komt om te vertellen hoe het gaat. Als de situatie weer slechter gaat worden, laat het me a.u.b. snel weten!*

Afsluiting

Als de situatie verbeterd is: steungroepleden apart bedanken tijdens nagesprek. Als de situatie niet voldoende is verbeterd, het traject herhalen.

Ook hier is het belangrijk waardering te tonen voor de bijdrage van ieder leerling van de steungroep.

Opbouw gesprek:

- *Wij hadden afgesproken dat ik iedereen nog eens aanspreek hoe het nu gaat met Ik ben benieuwd hoe jij de situatie nu inschat en of jij vindt dat de situatie verbeterd is.*

Aansluitend vraag jij de leerling over de situatie:

- *Wat heb jij waargenomen? Wat denk jij hoe het nu gaat met? Wat denk jij dat er is verbeterd?*
- *Wat denk jij zou moeten gebeuren zodat het goed (nog beter) blijft gaan?*
- *Hoe vond je het om in de steungroep te zitten? Hoe gaat het met jou nu?*